

Kiadóhivatal:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számítással, díj-szabás szerint

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő ös-szes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor.
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítónak,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TARSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZAGOS M. KIR. SELYENTENYESZTÉSI FELÜGYELŐSEG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs: JANOSITS KAROLY.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: BODNÁR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

Kenderfeldolgozó gyár Szekszárdon.

A gyárak a népek, a nemzetek életében éppen olyanok, mint a tápláló vérszejtek az egyes embernél, vagyis a létnek, az életnek előfeltételei. Megmondom egy nemzet nagyságát, vagy szegénységét, ha gyárkérményeit megszámlálom; kifejezői, fokmérői ezek a haladásnak, a fejlődés mekkora voltak; az ipari termelés tulajdonképpen egy olyan óriási tükör, amelyben meglátszik minden nemzetnek voltaképpen való összes kulturája.

A gyár tehát a nemzeti nagyság fundamentuma, ezért minden gyáralapítás hazafias feladat. S amint nem boldogul, csak tengődik, elmarad az a nemzet, amelynek nincsenek gyárjai, éppen úgy elmarad, elsatnyul az a vidéki nagyobb, vagy kisebb város is, hol a templom bűgő harangján kívül, nem a bömbölő gőzpipók jelzik a munka reggelét és a delet, vagy a pihenés esti idejét.

Szekszárdnak évszázadokon át a földművelés, a szőlőtermelés adta az életfentartásához szükséges kenyeret. A magasabb kulturigények, a megélhetés drágasága, a rossz termelési és értékesítési viszonyok azonban mindinkább megdrágítják a megélhetést, úgy hogy valóban itt az ideje a keresetforrások kibővítésének. Hogyne üdvözölne tehát itt mindenki lelkes örömmel minden olyanféle mozgalmat, amely nemcsak az egyesek, hanem a város egyetemének boldogulását is van hivatva előmozdítani.

Megemlékeztük már arról az önzetlen altruistikus kezdeményezésről s lelkes mun-

káról, amelyet ifju Leopold Lajos ózsáki nagybérlő folytat egy Szekszárdon felállítandó kenderfeldolgozó gyár létesítése ügyében.

A szegedi kenderfeldolgozó gyár — illetve az Union-bank, amint már megirtuk, hajlandó itt minálunk is 2 millió korona befektetéssel egy ilyen gyárat felállítani. A várostól, egyesektől semmi anyagi támogatást nem vár, megfizeti még a telek árát is, egyedüli kívánsága csak az, hogy legalább 1800 katasztrális holdnak kendertermése álljon rendelkezésére.

Hála Istennek, a gyár létesítése szép eredménnyel halad a maga útján. Magától a lelkes kezdeményezőtől tudjuk, hogy a felállítás bizonyossága 99 százalék az: 1-hez.

Ma már 1300 katasztrális holdon való kender termelés van biztosítva s hihető, hogy a még hiányzó 500 hold is nemsokára jegyezve lesz. Ifj. Leopold Lajos, Vilczek Sándor, Molnár József gazd. egyleti titkár társaságában, a múlt héten járta be a Sárközt, ahol különösen Decsen és Alsónyeken nagy érdeklődést talált. Jövő vasárnap ismét folytatja körutját, amikor bizonyára teljes siker koronázza fáradozását.

Semmi kétségünk eziránt; egyszer már a mi földművelő s földbirtokos népünk is felébred lelhargijából, mert a kendertermesztéssel való foglalkozás nem utolsó a jövedelmezőség tekintetében.

Ezelőtt 4 esztendővel bővebben foglalkoztunk már lapunkban ezzel a kérdéssel. Lássuk az akkori adatokat, hogy t. i. csak 1000 hold kender termesztése mellett is mekkora jövedelemhez jutnának gazdáink:

„1000 hold kender után évi átlagban csak 40 métermázsa száraz kenderszár termésre számítva, 40,000 métermázsa száraz kenderkóró, a 4 kor. 50 fillér, 180,000 korona nyers jövedelemnek felelne meg, a mely összeg egy-egy katasztrális holdat véve alapul, 180 korona nyers jövedelmet tenne ki.

Ha ezen nyers jövedelemből leütjük a termesztési költséget, a mely: a telekérték 4—5%-os tőkésítéséből, a talajelőkészítés költségéből, a trágyázás költségének 30—40%-ból, a vetőmag-érték, vetés, aratás és szállítás költségéből, a forgótőke 10%-os kamatoztatásából áll, akkor termesztési költség fejében 110—140 koronát leütve, egy-egy hold kender után 40—70 korona tiszta jövedelem maradna, a mely összeg igen szép holdankinti tiszta jövedelemnek volna mondható. Ha ezen összeget 10 métermázssal, holdankinti átlagos buzatermesztés értékével állítjuk szembe, akkor a buza 15 koronás átlagos buzaárakkal, 150 korona nyers jövedelmet eredményezne; a melynek holdját 110—120 korona termesztési költséggel megterhelve, a legjobb esetben 30—40 korona tiszta jövedelemre számíthatunk.

Ezekből látható, hogy a kender holdankinti tiszta jövedelme 10 éves átlagban 10—30 koronával haladja meg egy egy kat. hold buza évi átlagos tiszta jövedelmét.

Ez a 4—5 év előtti eredmény ma is könnyen elérhető. Igaz, hogy a napszám valamivel drágább, de a tervbe vett gyár a kender métermázssánsként 4 kor. 80 fillérrel váltja be s egyéb kedvezményt is nyújt a gazdáknak. Nevezetesen tőkebefektetésül holdanként 50 koronát ad 4 százalékos kamatra; ad vetőmagot is, kamat nélkül, a beszerzési áron. S megelégszik, hogy akik földjük másirányu felhasználása miatt nem tehetik, a termesztést csak a következő évben kezdjék meg.

Mindezekon kívül tekintetbe veendő,

Az első ókular.

— Anyjukomnak. —

Belenéztem két kőkény szemedbe,
Boldog idők jutottak eszembe,
Te meg nézted két tekete szemem,
Úgy-e boldog idő volt kedvesem.
Kőkény szemek, barna szemek régen
Megvillantak, mint csillag az égen.
Egymást néztük boldogan és ifjan
Édes anyjuk! Ez az idő hol van?

Ami elmúlt, vissza nem jó! — Hagyjuk,
Ókularon nézzük egymást anyjuk! . . .

Kálmán Dezső

A harangok.

Itta: Kazár Emil.

A zombékiak hiába várták a hajnali harangszót. A harangozó csak harma- nap jött a faluba a meghalt helyébe. Senki sem ismerte. A főtisztelendő hozatta valahonnan. Mikor jött a feleségével meg egy ölbe való gyerekekkel, könnyen elfert egész holmija a szekér saroglyájában. Még egy kecske volt kötve a szekér után.
— Szépen kezdi a dolgát az új harangozó, — dörmögte Seregély Mihály — kinek legjobban feltűnt a harangozás elmaradása, mert magának is lett volna valakije, akit oda szánt a toronyba és sekrestyébe.

Seregély gazda indult megtudni, hogy miért nem szólt ma a harang? Hetykén nyitott be a harangozóhoz, de senki sem nézett ki a pítvarból az utcaajtó csikordulására. Kutyája meg nem volt a harangozóknak. Seregély jó reggelt kiáltott, de egy árva szó sem felelt rá. Olyan üres volt minden, mintha kifüstölték volna harangozóikat.

Az ölből kecskemekegés hallatszott végre. Benézett oda Seregély. A kecske azért mekegett, mert a kötele nem engedte, hogy beleharapjon egy csomó fűbe.

Seregély a szomszédba ment át Golyóbiszkhoz. Az asszony éppen ludat tömött az udvaron.

— Valami baj történhetett? — felelte a Seregély kérdezősködésére. Ma hajnalban nagy gyerekrivást hallok. Mikor már nem akart csitulni, átneztem a sövényen. Nem láttam egy egeret sem. A gyerek meg csak sivalkodott.
— Hova lett a gyerek? — kíváncsiskodott Seregély.

— Athoztam, mert nem türhetem a sivítást. Se apja, se anyja. Tegnap délután láttam, mikor az anyja szekéren elment hazulról. De hát az apja mért hagyta magára? Nem tudom. Tejet adtam a gyerekeknek s most alszik.
Még ma nem is harangozott, — dohogott Seregély. Megmondom a főtisztelendő urnak.

Amint át akart menni Seregély a plébánia felé, szemközt találkozott Iskátulya Marissal, a hirhordó nyelvű asszonnyal. Mindjárt Seregély elé kiáltotta, hogy a harangozót bekisér-

ték a zsandárok. Most vattatják a község házán. Szép história, álmélkodott Seregély.

— Jaj gazduram, a harangozót asszony ruhában fogták el az utcán, amint a két zsandár kifordult a templom felől. A feje be volt kötve keszkenővel. Aztán a bajusza, meg a szakálla . . . A zsandárok rákiáltottak és bevitték.

— Ej ha, asszony ruhába fogták el? Rosszban törhette a fejét.

— A zsandárok is nagyon vádolják.

Csakugyan vallatták a harangozót, Jobbik Pétert a faluházán. Csakugyan asszonyruha volt rajta. Mért csinált magából maskarát? Mi volt a szándéka? A két zsandár nem ismerte a jövevény harangozót.

Váltig mondta, hogy éppen harangozni sietett. Itt a templom kulcsa is nála. Dehogy mért öltözött asszony ruhába, arra nem akart felelni. Hanem rimázkodott, hogy vigyék vissza Peti fiához, mert senki sincs mellette.

Később, mikor megtudta, hogy a gyereket átvitték a szomszédba s a főtisztelendő ur is eljött a község házához, Jobbik Péter mégis csak elkezdett beszélni.

— Szegények vagyunk. A főtisztelendő atyám ismer engem, jót is tett velem — kezdte Jobbik Péter a vallomást. Csak a kis Petivel dicsekedhetünk. Meg a Miska miénk még, a kecske. Arra mifelénk, a honnan idejöttem, Miskának hívják a kecskét, a bikát meg Samunak. Arra ott — mond a harangozó, a fejével messze távolba intve — a harangok is beszél-

hogy a kender kitünő elővetemény s míg például a föld előkészítésére a kukorica-termés betakarítása után csak kevés idő marad, kendertermelésnél már augusztus hóban szabaddá válik a föld.

E sok kétségtelen előny után nem szabad sokáig késedelmeznünk úgy nagyobb birtokosainknak, mint értelmesebb kisgazdáinknak. Egy egész vidék boldogulása függ az actió sikerétől. A gyárba jövő s onnan elmenő körülbelül 1000—1500 vasuti rakomány teheráru ugyanis hangosan fogja követelni a most oly mizerábilis vasuti összeköttetés sürgős reformját, egy egész környéket hoz élénk összeköttetésbe Szekszárdal s mivel mégis csak legolcsóbb a víziut, legsikeresebb sürgetője lesz a Sió hajózatóvá tételének.

Köszönet, elismerés tehát a lelkes kezdeményezőnek, fel a közös murkára! — Szekszárd így még lehet valami, egyébként pedig a szerencsétlen vasuti politika miatt 50—100 év múlva egyike lesz a viruló Dunántul legigénytelenebb helyeinek. **B.**

VÁRMEGYE.

A közigazgatási bizottság ülése.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését folyó 10-én tartotta meg. Gróf *Apponyi Géza* főispán elnökléte alatt jelen voltak: *Simontsits Elemér* alispán, *Forster Zoltán* főjegyző, *Kurz Vilmos* árvaszéki elnök, *Fink Kálmán* pénzügyigazgató, *Tihanyi Domokos* tanfelügyelő, *Alacs Zoltán* főmérnök, *Beke Ferenc* kir. ügyész, *Szabó Károly*, *Sass László*, *Török Béla*, *Bernrieder János*, gróf *Széchenyi Sándor*, *Percel Dezső*, *Sigra Lajos* th. állatorvos, *Jeszenszky Andor*.

Alispáni jelentés.

Simontsits Elemér alispán jelentése szerint január hónapban a közbiztonság zavartalan volt. Az alispáni hivatalhoz 1606 ügydarab érkezett.

Közegészségügyi jelentés.

Dr. *Hangyel Ignác* jelentése szerint a közegészségügyi állapot az előző hónapnál kedvezőbb volt. Leggyakoribbak voltak a légzőszervek heveny, hurutos és lobos megbetegedései, de enyhébb lefolyással. A közegészségügyi hatósági működések teljesítettek.

nek, csufolódnak. Azért jöttem el ornan. Isten áldja meg a plébános urat, aki káplán korában ismerte az apámat. Keservesen kértem, hogy hozzon el engem Zámából harangozónak. Mert az angyalházi és szigeti harangoktól nincs nyugtom, meg a magunk harangjának a beszéde is nagyon keserített. A harangoknak csak vigyázni kell a hangjára és szavakat értünk azokból, meg rigmusokat. Zámában a nagyharang keservesen panaszkodik a rossz szikes föld miatt és mindig búgja:

Nincsen kenyér Zámában,
Nincsen kenyér Zámában.

Nekem kellett a harangot panaszra gerjeszteni, hogy hirdesse Angyalházának, meg Szigetnek, milyen szegény Zám. Az angyalházi kisharang meg csufondároskodik is. Vékonyan, sebesen csengi:

Hogy lehetnek anélkül,
Hogy lehetnek anélkül.

Rösteltem én azt. Hát még mikor a szigeti harang beszélt nagy kevélyen, mert nekik jól terem a föld. Dicsekszik a harangjuk:

Innen élnek szegények,
Innen élnek szegények.

Már, hogy Zám tőlük veszi a buzát. A harangok miatt nem szerettem Zámában lenni. Csufoltak, hogy nincsen kenyér. Csakugyan még száraz malom sincs. Így jutottam ide, köszönöm főtisztelendő ur nagy jószágát. Itt a harang csak annyit mond: Bunda, suba, bunda, suba. Ez csak gazdag embernek van.

— Se bunda, se suba harangozó uram — mondja a zsandárkáplár — hanem szoknya, erről beszéljen.

Mérnöki jelentés.

Alacs Zoltán kir. főmérnök jelentése szerint az állami es kiépített th. közutak állapota eléggé jó volt. Az építkezési munkálatok szüneteltek. Az 1909—1910. években szükséges kavics szállítás biztosítása tárgyában megtartott árlejtésen beadott ajánlatokat a kereskedelmi miniszter nem fogadta el, hanem a házi kezelésben való szállítást rendelte el. A hidja-apáti vasuti állomástól Szedresen át Medináig vezető trvh. közutnak kiépítési munkálatait a kereskedelmi miniszter 6990 kor. 06 fill. összeggel engedélyezte; az árlejtés kedvező eredményétől függ, hogy az építkezés tavasszal megkezdhető e.

Pénzügyi jelentés.

Fink Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint január hónapban a különböző adónemekben befolyt 413107 kor. 37 fill., mely összeg összehasonlítva a mult év hason időszakában befolyt 424983 kor. 66 fill. bevétellel, kedvezőtlenebb 32795 kor. 53 fillérral.

A Lyburg-Styrum gróf és grófné alapítvány alapító oklevele Körültekintő munkát, elfogulatlan, minden felekezeti melléktekintettől mentes, igazi liberális felfogást igényel az említett alapítólevél elkészítése. *Simontsits Elemér* alispán ezért Lyburg-Styrum gróf végrendeletét, az ezen végrendelet értelmében kiosztandó alapítványi ösztöndíjakra vonatkozólag néhai *Wosinsky Mór* apátplébános, felügyelő-választmányi tag által benyújtott «Elaboratum»-ot, valamint a *Totth Ödön* felügyelő-választmányi tagnak ezen elaborátumra tett választat magában foglaló füzet egy példányát tanulmányozás céljából azzal a kijelentéssel küldte meg a bizottsági tagoknak, hogy az alapító levélbe lefektetendő irányelvek megállapítása céljából a folyó évi március hó első napjaiban tartandó ülésre az alapítványra felügyelő választmányt össze fogja hívni.

KÖZSEGI ÜGYEK.

A jegyzői nyugdíj-szabályrendelet A m. kir. belügyminiszter nem hagyta jóvá a Tolnavármegye jegyzői által készített szabályrendeletet, amennyiben az abban foglaltak szerint a jegyzők nagy anyagi megterhelését látja. Bizonyos módokozatok figyelembe vétele végett a szabályrendeletet pótlás végett visszaküldte.

Elvörösödött Jobbik. Megint a kis gyerek után kérdezősködött. Majd kérelemre fogta, bogy bocsássák el harangozni, kell hívni a jámborokat reggeli misére.

— Na öcsém, nem kell titkolni semmit — intette a plébános. Tudom én, hogy nem rossz ember.

— Miska, a kecske az oka, meg a kis Peti. — Aztán, hogy olyan szegények vagyunk, mint mondám. Tegnap az asszonyval el kellett menni, itt maradt helyette a kecske. Annak a tejével él a gyerek, amióta elválasztották. Ma hajnalban sirni kezd, megéhezett, csak úgy kapkodott a tej után; felkeltem, hogy megfejjem a kecském. Miska azonban a homlokával állt velem szembe, nem birtam vele. Ekkor támadt a gondolatom, hogy magamra veszem a feleségem ruháját, ugy fejem meg Miskát. Mert hisz az állat annak enged, aki banni szokott vele. Nem is ellenkezett Miska. Peti így etetem meg. Sokáig szüröcsölte a tejet. Egyszerre az ébresztő óram csörömpölni kezdett. Hamar harangozni. Pontos ember vagyok, első előttem a kötelesség. Gondoltam, még ugy sem jár senki az utcán, átfutok a toronyba, a maskarás ruhát majd a harangozás után vetem le. De ám a zsandár urak megláttak, elfogtak. Mindenki nevetni kezdett.

A jegyzőné meg behozta ölében a kis Petit, aki hadonászott a kezével és gögicsélt.

— A zsandár urak megismerhették Jobbik Pétert, hogy kötelességtudó ember — szólt a plébános.

HIREK.

Február 7.

Sokra képes a kaszinónk
Büszkeséggel vallhatom:
Megcsinálta tavaly is azt,
Hogy »szerda« volt — szombaton.
De, mert folyton előre tör,
Mint a repülő madár,
Idén már vasárnap tartott
Nagy-szerdát a február!
Am, pénzügyi oka volt e
Naplókönyvi hibának
S ezen okok *Bodnár István*
Érdemei valának:
S bár pirongva azt se tudia,
Dicséretét, hogy vegye,
Munkájáról eleget tud
A gyámpénztár és megye;
És soká volt a kaszinó
Aranytollu jegyzője.
Jól ismeri érc-Garay
És decoltált nemtője!
Meg kell írnom ezt felőle —
Szerénysége hasztalan —
És hiába sugja nekem,
Hogy »ő nem jó vers-alany!
Számtanácsos lett belőle!
Délután hallottuk ezt
S este már közel husz ember
Örömvacsorába kezd!
Attól féltünk, enni sem kap
Hamarjában ennyi tán,
Amde minőent nyelbe ütött
Rácz Jóska, a kapitány.
S tósztraketák ropogása,
Oly sűrű s erős vala,
Hogy talán meg is repedt az
Étterem fehér fala!?
S mert ez éjjel ott derengett
A *farsangi* hangulat,
Társaságunk számtalan sok
Cifra jelmezben mulat:
Elizeus profetanak
Maszkjában az — alispán,
S mellette két medvebőrben
Leopold s Bodnár István;
Értsd: ha netán a közelet
Pajkos utca-kölykei,
Az alispán-profétára,
Nyelvet mernek ölteni:
Ez az a két sajtó-medve,
Mely előront hirtelen
S tépve-marva gázol át a
Csufoló kölykeken.
Majd egy *hegyesucs* jelmezébe
Bujtatták *Simontsits*ot:
Földrengető *Mont Pelé* lett,
Melyből ő s erő buzog.
Amde hát *Brey* sem volt henye:
Csillaggá tevé meg őt,
Mely az utjan bőven szórja
A vezérlő fényerőt.
Mégis *Ferdinánd* szavábar:
Csillag a legszebb zománc:
Ő szerinte »elveszett az
Alispánban — egy finác!
Erre *Simontsits* is mondott
Ujabb tósztot — vagy hatot
S *Bajó János* mindezekhez
Soká mélyen hallgatott.
S mert hogy célzás is esett a
»*Dunánluli Puskiára*«
Beledördült a fülekbe
Jó *Alvincy* puskája.
Majd a hegyről — völgybe szállva
— Bocsánat, das ist piquant! —
Hölgyek kultuszát dicsérve
Shakespearet is idéz *Wigand*.
Hossza-vege nincs a szónak —
Amde annyi sok nevet,
Ötletet és annyi tósztot
Versbe szedni nem lehet.
S nyeresége a vig estnek
— Amit a vidék hozott —
Mogy *Jeszenszky* is velünk volt
S örömlünkben osztozott!

— II.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Szabó Lajos* és *Bodnár István* szekszárdi pénzügyi számvizsgálókat számtanácsosokká, *Ferdinánd János* és *Schiller Ottó* szekszárdi pénzügyi számellenőröket pénzügyi számvizsgálókká nevezte ki. *Bodnár István*, lapunk szerkesztőjének tiszteltetésére, *Simontsits Elemér* alispán

kezdeményezésére vasárnap este vacsorát rögtönöztek a szekszárdi kaszinóban, melyen számos felköszöntőben éltették az új számtanácsost.

— Auguszt-érem Niefergall Nándornónak.

A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület f. évi január hó 29-én a következő levelet intézte Rassovszky Julián dunaföldvári járási főszolgabíróhoz.

Tekintetes Főszolgabíró Ur!

A József kir. Herceg Szanatórium Egyesület mély hálára van kötelezve azért a nemeslelkűségért, hogy a szegénysorsu tudóbetegek emberbaráti alapja javára a »Csak egy virág-szálat« jelige alatt megindult gyűjtésben segíteni méltóztatott.

A legmélyebb tisztelettel arra kérem, méltóztatnék

Niefergall Nándorné dunaföldvári urhölgynek, mint ki a legnagyobb összeget gyűjtötte a szegénysorsu tudóbetegek emberbaráti alapjára, ő cs. és kir. Fenségének, az egyesület vélnőkének, Auguszt-éremnek, az egyesület vélnőkének, Auguszt-éremnek, az Auguszt-émelemét alkalmilag, legközelebbi kiszállása alkalmával személyesen átadni s a nemeslelkű hölgyet buzdítani, hogy legyen továbbra is lelkes híve a szép társadalmi küzdelemnek.

Az átnyújtás akkorra halasztható, mikor Főszolgabíró urnak egyébként is hivatalos dolga lesz Dunaföldváron.

Az átnyújtás idejéről nagyon kérem nagybecsű értesítést, hogy az egyesület részéről levéllileg üdvözölhessem a nemeslelkű hölgyet.

Ha — amire azonban ismételtelen a legnagyobb tisztelettel kérem — Főszolgabíró Ur a kis emlékérem átadását nem tehetné meg, kérem a községi előjáráságot erre felhívni.

Fogadja Főszolgabíró Ur legmélyebb tisztelettel nyilváníthatását.

Budapest, 1909 január 29.

Lukács, s. k.

belső titkos tanácsos, egyesületi elnök.

Rassovszky Julián főszolgabíró az ezüst emlékérmét f. hó 10-én lelkes szavakkal személyesen adta át Niefergall Nándorné köztiszteletben levő urasszonynak, s ugyanakkor az egyesület levélben üdvözölte őt. E kitüntetéshez mi is nagy örömmel öszintén gratulálunk!

— **Ka'onai kinevezés.** A hadügyminiszter Elbert Izidor, szekszárdi m. v. osztálymérnökségi mérnököt, tartalékos hadapródjelölt őrmestert, hadapród őrmesterré nevezte ki.

— **Kitüntetett gazdasági népiskola.** Az Országos magyar gazdasági egyesület által a múlt évben remdezett műtrágyázási versenyen a verseny bíráló bizottsága a *dunaföldvári* gazdasági ismétlő-iskola vezetőjét, *Kápolnay* József, gazdasági szaktanítót az iskola gazdaságában végzett műtrágyázási kísérletéért 100 koronás díjjal tüntette ki. A kísérletek által elért szép termés-eredmények jó példát szolgáltatnak a helybeli gazdáknak is. Itt említendő meg, hogy a nevezett gazdasági népiskolánál a földmívelésügyi minisztérium segítségével 8 hétre terjedő téli háziipari tantolyam nyílt meg, melyen 78 növendék nyer kiképzést a vessző- és szalmafonásban s seprükötésben. Ugyancsak ez a gazdasági ismétlő-iskola e hóban 1000 korona értékű könyvtárt kapott közhasználatra a dunántúli közművelődési egyesülettől.

— **Jóváhagyott szabályrendeletek.** A kereskedelemügyi miniszter Szekszárd r. t. városnak a foglalkozást közvetítő és eselédszerző üzletről, ugy a berkocsi iparról szabályrendeletét jóváhagyta.

— **Adományok a szekszárdi népkonyhára.** A népkonyhára adakoztak: ifj. Leopold Lajos Szekszárd 100 kilogramm bab, Leopold Sándor Szekszárd egy birka, Eber Géza Feked 15 kiló savanyu répa, 6 kiló turó és 2 liter tejfel, Eber Márton Feked 4 kiló só, 4 kiló köleskása, 1 liter paprika, Trayber Tivadarné Szekszárd 8 liter bab, egy kosár burgonya, Schlesinger Ignác Szekszárd 85 kilogramm lencse. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom. *Bezerédj Pál* s. k.

— **Adományok.** A Szegzárdi Takarékpénztár igazgatósága 30 kor-t, a Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank 20 koronát volt kegyes a szekszárdi róm. kath. óvodát és gyermekmenhelyet fenntartó egyesület céljaira adományozni. Ezen kegyes adományokért az egyesület nevében hálás köszönettel mond öz. *Simontsits* Beláné elnök, *Schneider* János pénztárnok.

A Szegzárdi Takarékpénztár igazgatósága az 1908. évi tiszta jövedelemből a szekszárdi

önkéntes tűzoltó egyesületnek 50 koronát küldött. Ezen nemesszivü adományért ezuton mond köszönetet a parancsnokság.

A Szegzárdi Takarékpénztár a Bezerédj István-féle szoboralap javára 50 koronát adományozott, mely adományért ezuton fejezi ki köszönését: *Simontsits* Elemér, a szekszárdi kaszinó intéző igazgatója.

Ugyancsak a Szegzárdi Takarékpénztár 30, a Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank 20 koronát adott a Szekszárdi Nőegyletnek, melyért a nőegylet nevében hálás köszönetet fejezem ki: *Tihanyi* Domokosné, alelnök.

A szekszárdi takarékpénztár a szekszárdi ártézi kutra megszavazott összeg 5-ik részlete fejében 200 koronát küldött dr. *Szentkirályi* Mihály polgármesterhez.

Jeszenszky Andor földbirtokos az esküdt-széki tárgyalásokon való részvétel után járó 24 K. napidiját a szekszárdi Kaszinó *Simontsits*-könyvtárának adományozta, melyért ez uton mond köszönetet *Simontsits* Elemér intéző-igazgató.

A Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank a községi menedékházak céljaira 80 koronát adományozott.

— **Műkedvelői előadás.** A szekszárdi ref. olvasókör műkedvelői osztálya folyó hó 14-én este 8 órakor a Szekszárd Szálló nagytermében előadja *Lukács* Sándornak »Az asszony verve jó« című kitűnő népszínművét. A műkedvelői osztály kiváló erőit ismerjük, a darab előadásának sikere biztosítva van. Nem is ez, amiért különösebben foglalkozunk az előadás-sal, hanem a cél, amelyre a jövedelmet szánták. Egy fiatal, saját otthon alig szerzett egyesület a muzsának akar városunkban otthon teremteni. A jövedelem egy részét t. i. a Szekszárdon letesítendő színház építési alapja javára engedik át. Hisszük, hogy ez a cél is közre fog hatni, — a műkedvelők jó hírnevén kívül — hogy a jövedelem minél több legyen.

— **Házasság.** *Lábady* Kálmán, kassai csendőrfőhadnagy, folyó hó 15-én köt házasságot *Streicher* Tildával, *Streicher* Vilmos teveli földbirtokos leányával.

Szabo J. Emil szekszárdi kereskedő folyó hó 14-én, délután tartja esküvőjét öz. *Mihályffy* Józsefné, szül. *Vigh* Teruskával.

— **Viharos gyűlés.** A kölesdi általános hitel-szövetkezetnek rendes évi közgyűlésén zajos, lármás jelenetek követték a napirend letárgyalásáért. Ugyanis a tagok nagy része bizalmatlansággal viselkedik a mostani igazgatóság, illetve elnökével szemben. Nem működését illetőleg, hanem azon eljárása miatt, hogy az igazgatóság utóbbi gyűlésén a meglévő tisztviselők helyébe újakat választott. A régi könyvelő, ki 11 évi odaadó munkálkodásával közbecsülést érdemelt ki, két év óta szembajban szenvedvén, az utolsó időben helyettese végezte teendőit. Ezzel okadaltolta meg az új könyvelő választását. A választás szabályszerű volt, ez ellen kifogást nem is emeltek. De az elnök mulasztást követett el akkor, amidőn a fölmondásról nem értesítette a régi könyvelőt, holott ez kötelessége lett volna. Ez ellen hangzott sok szó, mellyel szemben az elnök nem védekezhetett. Alig jutott szóhoz s mikor elnöki enunciacióját megtette, nagy botlást követett el: felekezeti türelmetlenségéről tett tanúságot, ami természetesen nagy kavardást, vihart váltott ki ez egyesület liberális tagjainál. A rettenetes helyzetet egy józan indítvány enyhített valamit, az t. i. hogy az ügynek vizsgálatára egy 21, pártatlan tagokból álló bizottságot küldött ki, melynek elaborátumát egy rendkívüli közgyűlés teszi tárgyává s pont az igazgatóság megmaradhatása vagy távozásának szükségessége felett.

— **Eljegyzések.** *Horváth* János s.-jegyző Páparól, eljegyezte *Molnár* Juliskát, Szilasbárhárról.

László Lajos m. kir. honvédhadnagy, kezelőtiszt, *László* Lajos szekszárdi ügyvéd fia, eljegyezte *Turcsányi* Margitkát, Lugoson.

Héra Sándor váraljai gazdalkodó eljegyezte *Héra* Ilonkát, *Héra* Frigyes ráctóttosi földbirtokos leányát.

Grünwald Mátyás bikácsi kereskedő eljegyezte *Héra* János váraljai földbirtokos leányát, Lujzát.

Vajda Ignác paksi lakatos eljegyezte *Vajda* Erzsikét, Gerjenben.

— **Tiltott gyűlésezés** Regölyben mintegy 300 taggal megkezdte működését a Szabad Gazdák Egyesülete, ahogy *Szemere* Kálmán az ő népboldogító egyesületét elnevezte. Amde tudvalevő, hogy *Szemere* egyesületének megalakulását a belügyminiszter nem hagyta jóvá s így

a regölyi egyesület is, melynek céljai közé egy aratósztrájk rendezése tartozott, törvényellenesen kezdte meg működését. A főszolgabírói hivatal megindította az egyesület ellen az eljárást. A vizsgálatot *Fördös* Mihály szolgabíró vezeti nagy körültekintéssel és eréllyel.

— **Ajándék a muzeumegyesületnek.** A Tolnamegyei Takaréék- és Hitelbank 20 koronát adományozott a muzeumegyesület céljaira, amelyért a vezetőség lapunk utján mond köszönetet.

— **A tisztviselők lakbérére.** Tolnavármegye közigazgatási bizottsága lelkesen karolta fel a szekszárdi tisztviselőknek az új lakpénz megállapítása ellen megindított mozgalmát. Így meggyőző adatokkal támogatott feliratban informálta a minisztert az itteni mizeriabilis lakás- és lakbérviszonyokról. Ertesülésünk szerint a pénzügyminiszter jóindulattal fogadta a felterjesztést s oda nyilatkozott, hogy ha a felterjesztésben s a külön memorandumban foglaltak a m. kir. pénzügyigazgatóság által megerősítettek, készségei reparálja majd a sérelmet. Reméljük tehát a tisztviselők a legjobbat. A felterjesztések adatai megdönthetetlenek.

— **Borkóstoló estély.** A »Paksi Iparos Olvasókör« 1909. február 13-án este 7 órakor saját helyiségeiben borkóstoló estélyt tart, melyre a tagok családjaikkal és azok vendégei hivatalosak. A bort a tagok adják össze, az elarusításból befolyandó összeget az iparos kör pénztára javára fordítják. Ugy van: Ha már eladni nem tudjuk, legalább magunk kóstolgaszuk a sokféle ízű és jobbnál-jobb fajta borokat, így talán szélesebb körben is elterjed a jó hírük!

— **Február 1.** A folyó hó 1-én tartott róm. kath. óvodai multság anyagi eredménye gyönyörűnek mondható. A bevétel, főleg *Simontsits* Beláné egyleti elnök lelkes fáradozása folytán 2303, a kiadás 1292 kor., így a tiszta jövedelem 1011 korona, ami azt jelenti, hogy Szekszárdon még nem is volt olyan multság, amely ily fényes anyagi eredménnyel végződött volna. Jegymegváltási összegek még egyre érkeznek.

— **A könyvnyomdászok adománya.** A szekszárdi könyvnyomdászok a január hó 2-án tartott táncestélyük jövedelméből a Magyarországi Munkások Rokkanti és Nyugdíjegyletének 50 koronát adományoztak.

— **A pécs-bátaszéki vasut.** Amint értesülünk, a pécs-bátaszéki vasut aktái eljutottak a végső stációhoz. A legközelebbi minisztertanács elé kerülnek s azután pár hét múlva megkezdik teljes erővel az építési munkálatokat.

— **Uj szénkénegraktár.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter Tolnavármegyében, Döbrökön a község részére szénkénegraktárt engedélyezett s annak bizományi kezelésével a községet bizta meg.

— **Uj egyesület.** *Simontornya* és vidéke tisztviselői f. hó 9-én az uradalmi vendéglő nagy termében népes gyűlést tartottak, melyen számosan vetek részt egy a helybeli, mint a vidéki tisztviselők közül s megalakították a »*Simontornya* és vidéke tisztviselőinek társaságát.« A tisztikart egyelőre nem választották meg, hanem az ügyek intézésére, míg a m. kir. belügyminiszter az alapszabályokat jóváhagyja, egy 5 tagu bizottságot küldöttek ki. A bizottság tagjai: *Kepler* Károly urad. intéző, *Király* József m. v. hivatalnok, *Lipovniczky* István kárbecslő felügyelő, *Orovecz* János közs. aljegyző és id. *Takács* Ferenc főtanító. Az új egyesületnek 26 rendes és 12 kültagja van már s azon kívül számosan jelentették be a társaskörhöz leendő csatlakozásukat, úgy, hogy az alakított egyesület szép jövőnek nevez elébe.

— **Vasutbejárás.** *Bajó* Pál főszolgabíró *Dragits* Imre dr. tb. főorvossal e héten, szerdán bejárta a baja-bátaszéki vasut egész vonalát s s az egyes épületeket közegészségügyi szempontokból tüzetesen felülvizsgálta.

— **Halálozás.** Egy köztiszteletben álló, agg urnó halála döntött gyászba egy vármegyeszerte közbecsülésnek örvendő családot. Öz. *Séner* Jánosné, szül. *Kristofek* Terez, néhai *Séner* János, volt 48-as honvédtiszt neje, folyó hó 7-én, életének 85-ik évében, Szekszárdon elhunyt. Temetése 9-én, délelőtt 10 órakor ment végbe általános és nagy részvét mellett. Gyermekei: *Várkonyi* Sándor, *Várkonyi* Iván, *Várkonyi* Ferenc, *Várkonyi* Irma férj. töthváradjai *Korniss* Istvánné és *Várkonyi* Imren kívül kiterjedt rokonság gyászolja a megboldogultat. A szabadságharc idejében a leglelkesebb honleányok közé tartozott és kicsibe muli, hogy osztrák fogságba nem esett. A szabadságharc lezajlása után ál-

nevek alatt leveleket küldözgetett Percel Móric tábornoknak és társainak Kisászsiába, még mindig reménykedve. Egy Velits János nevű osztrák kém azonban a lelkes honleányt bevádolta és 12 zsandár és egy hadbíró mentek a leány lakására, hogy fogságba vigyék, csak Tormay János vármegyei főorvosnak és Treiber József kórházi orvosoknak sikerült azáltal megmenteniük, hogy örültek nyilvánították.

— **Gyermeknap.** A gyermekvédő liga az idén is megkerte *Apponyi* Géza gróf főispánt, illetve Tolnavármegye alispánját, hogy a szokásos gyermeknap április 2-án ismét megtartsák.

— **Árvíz és jégtorlasz a Dunán.** Paks-i tudósítónk írja: A paks—fadd—bogviszlói ármentesítő társulat védekezési munkálatainak helyszíni felülvizsgálatára Dolecskó Mihály miniszteri osztálytanácsos ide érkezett. A csütörtökön reggeli uj képződésű jég 1—2 cm. vastag táblákban, a paks—faddi töltés vonal 9. km.-nél összeverődve megállott. A vizállás a társulat töltése mentén következő: Paks 661, Gerjen 751, Galgócnyak 745, Dombori 700, Doromlás 697, Karaszifok 664, Góga 607. Ha ezen vizállásokat az 1900. évi január 7-iki vizállásokkal összehasonlítjuk, azt látjuk, hogy a mai vizállás annál fél méterrel alacsonyabb és így a töltések lentebb másfél méter, feljebb 2 méter biztonságot nyújtanak. A társulat az árvédelmi intézkedéseket megtette. A védőcsapatok a töltésen, munkáskunyhóban vannak elhelyezve. A töltés állandó őrizet alatt van. A paks-i posta- és távirahivatalnál az éjjel-nappali távirda szolgálat elrendeltetett. A jég robbantására műszaki csapatok érkeznek.

— **Működvelői előadás.** A magyarországi építőmunkások és azok segéd munkásainak orsz. szövetsége tolnai csoportja folyó hó 6-án kedélyes estélyt nyújtott a közönségnek. Az »Arany Szarvas« vendéglő összes termei zsúfolásig megteltek az érdeklődőkkel. Színre került a »Társadalmi színmű« és »A gyáros«. Mindkettő a törke és a munka harcát tünteti fel. A rendezés ügyes kezekre vallott. Az estélyt Appelszoffer Ádám és Kvandek Radó rendezték. Elismerést érdemelnek Máté Mariska, Klossan Mariska, Kvandek Radó, Vass Annuska, Hága Mártonne. A férfi szereplők közül kiemelendők Juhász József, Balog Ferenc, Kvandek Radó, ifj. Pelczér Mihály, ifj. Link József és Herbsommer György. A műsor három pontját Juhász József karmester vezetése alatt a jól szervezett dalárda töltötte be. A befolyt jövedelmet a zászlóalap javára fordítják. A nagy vigasság a hajnali órákig tartott. Felülfizettek: Kancsár Lajos 1 kor. 40 fillért, Csenkó Mihály 1 kor. 20 fillért, Fekete Hugó, Mészáros Ferenc 1—1 koronát, Potyondi József 80 fillért, Pükk József, Sárközi József, Verebes László 40—40 fillért, Czák József, N. N., Slotthauer József 20—20 fillért.

— **Árvízveszedelem Pakson.** A Duna jege Domborinál megállt, a víz folyton nő, ugyannyira, hogy már Paksot is komolyan fenyegeti az árvíz veszedelme.

— **Tűz Pakson.** Resch István paksi asztalos műhelye a hó 7-én délelőtt egynegyed 11 órakor kigyulladt, a padlason összehalmozódott sok torgács is tüzet fogott, mitől aztán a tető is meggyulladt. A műhelyben levő összes kész asztalos munkák, szerszámok, faneműek és az eszterga-motorgép is elégett. A kár 31.800 korona. A paksi tűzoltóság emberfeletti munkát végzett és csak ennek köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Verekedés.** Pap László helybeli lakost, előző szóváltásból kifolyólag Stier György zsebkésével úgy megszurta, hogy rajta 20 nap alatt gyógyuló sérülést okozott.

— **Leánynövendékek előadása.** Mázán a községi iskola leánynövendékei f. hó 1., 2. és 3-án színelőadást tartottak, melynek tiszta jövedelme a szegény sorsú gyermekek felruházására fordítatik. Színre került a »Varázs palack« tanulságos és oktató, 4 felvonásos színmű, amely iránt úgy az ottani közönség, mint az egész környék élénk és pártoló érdeklődést mutatott. Nagy, nehéz és szép munkát végzett Hebenstreit Irén tanítónő, aki szorgalmával és lelkes munkájával a közönség osztatlan szeretetét érdemelte ki, de nem kevesebb és nagy munkát végeztek a kis lányok is, akiknek bájos játéka elragadta a közönséget.

— **Tűz.** Kovács Imre decsi lakosnak összerakott kórótakarmánya legett. Az alig néhány koronát érő takarmány 100 koronára volt biztosítva s így a gyújtogatással öt gyanúsítják.

— **Öngyilkos aggastyán.** Szameth István, 65 éves kölesdi lakos, e hó 10-én, gyufaoldattal megmérgezte magát. Felesége a múlt évben halt meg s azóta családjától külön, egyedül tengette életét. Halálához neki készült. Leányát előtte való este kérte, hogy másnap korán reggel menjen át majd hozzá. S mikor az 10 órakor átment, atyját az ágyon találta — halva. Tiszta ruhát vett magára s a halálát okozó folyadék-ból még találta az agy mellett levő pohárban. Szameth István a negyedik a családból, ki nem természetes halállal halt meg.

— **Öngyilkosság.** Petróczy Róza 71 éves róm. kath. faddi lakos hajadon, e hó 7-én az estéli órákban egy nagy konyhakessel balkarjának ereit felvágta és elvérzés következtében meghalt. Miután orvosi vélemény szerint öngyilkosság esete forog fenn, a további vizsgálatot beszüntették.

— **Elfogott tolvaj.** Kostyák János bátaszéki mezőőr f. hó 8-án este, a határban Breinich Mátyás ottani lakossal találkozott, aki nagy batyuval a hátán a közsebbe igyekezett. Kostyák igazolásra szólította Breinichet, mire ez futásnak eredt, de Kostyák elfogta s ekkor bevalotta neki, hogy lopott ágynemű van a batyuban és hogy ezt Schwartz Mátyás prësházából lopta.

— **Tűz.** Udvariban f. hó 8-án déli 1 órakor kigyulladt a Glöckner Imre háza végén levő pajta, mely teljesen leégett. A tüzet állítólag boszúból csinálták.

— **Súlyos testi sértés.** Oláh Sándor dunaszentgyörgyi lakos Regi István ugyanottani lakost, midőn ez a kútra vizért ment, egy bottal úgy vágta fejbe, hogy ezáltal rajta 15 napig gyógyuló testi sértést ejtett. A csendőrség a tettest a paksi kir. járásbírósnak fejelentette.

— **Megverte apósát.** Soponyai József, a Fadd közseghöz tartozó magyalospusztai lakos apósát, Kovács György ugyanottani lakost, családi perpatvarból kifolyólag egy baltával fején és orrán úgy megütötte, hogy ezáltal rajta 10 napig gyógyuló testi sértést ejtett. A tettest a csendőrség a paksi királyi járásbírósnak fejelentette.

— **Lopás.** Sztankovánszky János kajdaci földbirtokos husfűstölő konyhájából f. hó 1-ére virradóra 10 sonkát, 6 oldalast, szalonát és egyéb husokat mintegy 240 K értékben elloptak. A nagydorogi csendőrség Tóth János és József rovott multu kajdaci lakosoknál házkutatást tartott, ahol a hus nagy részét s azonfelül különféle álkulesokat találtak. A terhelő adatok sulya alatt a lopást beismerték.

— **Hirtelen halál.** Szöködi Sándor 46 éves decsi lakos f. hó 9-én beállított a kórházba, hogy gyógykezeltetése végett magát oda felvétesse. Alig lépett azonban be az irodába, gutaütés érte, melynek következtében azonnal meghalt.

— **Halálos végű baleset.** Kölesden Mohari István 20 éves ottani legényre szálfá kidöntés közben a fának egy nagy ága reá esett és pedig oly szerencsétlenül, hogy a szenvedett súlyos sérülés következtében mult vasárnap meghalt.

— **Gyilkos szökött katonák.** Marosy József decsi csendőrmester, Ballai József és Döbörhegyi István csendőrökből álló járőrnek Tóth József decsi községi rendőr jelentette, hogy ifj. Sáhgy György decsi lakos arról adott hírt a község házában, hogy a Lassi-csárda közelében levő nagy halászkunyhóban egy katona agyonlőve fekszik. A csendőrök azonnal kimentek a csárdába és tényleg vérben találták a katonát. Ruhájáról és a nála talált levélből a csendőrök csakhamar megállapították, hogy az illető a Szegeden állomásozó cs. és kir. 46. gyalogezred 16. századához tartozó Tóth Hadrapács Sándor tizedes. Pénztárcájában egy január hó 31-én kelt kimaradási engedélyjegy és szüleihez Dorozsmára intézett bucsulevél volt. Marosy István csendőrmester Tóth tizedes hulláját Decsre szállíttatta és távirati jelentést tett az ezredparancsnokságnak, valamint a szekszárdi kir. ügyészségnek. Ezalatt a jánoshalmi csendőrök elfogta a Tóth Hadrapács Sándorral századától megszökött Szirovác Pétert és Decsre kísérte, mivel a hadbírósgot ide várták, mely folyó hó 7-én oda is érkezett. Szirovácot itt kihallgatták, aki a következő vallomást tette: Tóth Hadrapács Sándor tizedessel szövetkezve, fegyverrel és 300 tölténnyel azon szándékkal szöktek meg, hogy a Bakonyban rablóbandát szervezzenek. Utközben találtak Földi István atókházi gazdával, akit kedvtelésből agyonlőttek. Folyó hó 4-én érkeztek a decsi halászkunyhóba, ahol Tóth indítványozta, hogy a közelben levő Lassi-csárda lakóit gyilkolják le, aztán rabolják ki

őket, a csárdát pedig gyujtsák rájuk. Ezen elhatározásukat megelőző nap éjjelen a csárdában aludtak és így tisztában voltak a csárda belső berendezésével. Ő ellenezte a rablógyilkosságot, ezért összeveszték és birkóztak is. Mikor valahogy megbékültek, ő azon ürügy alatt, hogy a csárdából vacsorát hoz, megszökött társától és Baja felé vette útját. Így tehát ő Tóth Hadrapács Sándor öngyilkosságáról felvilágosítást nem adhat. Ezzel a szökött katona befejezte vallomását. Decsről a csendőrök Bajára kísérték és átadták a katonai parancsnokságnak. Az öngyilkos tizedest *Markovich* Jenő vizsgálóbíró és *Boda* Géza törvényszéki jegyző jelenlétében dr. *Hangyel* Ignác és dr. *Kramolin* Gyula törvényszéki orvosok felboncolták, azután Decsen el is temették.

Fogorvos

Kovács J.

vasárter-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás a legjobb módszer szerint eszközöztetik. — Szegényeknek rendel delelőtt 8—9-ig és délután 1—2-ig.

EGYHÁZI ÜGYEK.

— **Istentiszteletek.** Az evangélikus vasárnapi istentiszteletek ezúttal nem 10, hanem mindig 11 órakor tartatnak a szekszárdi főgimnázium tanácstermében.

— **Esperési számadás.** A tolnai ref. esperesi mult évi számadást a m. orsz. egyházi közalapról e hó 9-én vizsgálta felül a *Dömök* Péter elnökle alatt *Tantó* János, *Bodnár* István és *Bajó* Jánosból álló bizottság. A számadást 2287.26 fillér bevétellel, ugyanannyi kiadással helyesnek találták. Az ezévi közalapi kivetést 86 kor. 46 fillér hátralékkal és 2336 kor. 32 fillér kivetéssel állapították meg.

— **Orgonaszentelés.** A dunaszentgyörgyi ref. egyházközségnek Soukenik János szegedi orgonaépítő által készített új orgonáját e hó 7-én szentelték fel, illetve adták át a használatnak. A templomban bíkei Pap István, budapesti teológiai igazgató mondott magasan szárnyaló beszédet. Az új orgonát, mint szakértők *Vida* Ferenc gerjeni, *Dely* Gyula és *Ballabas* Bálint bölcskei orgonisták vizsgálták felül s azt minden tekintetben jonak és megfelelőnek nyilvánították. A 13 teljes és 1 kombinált változatú orgona 6000 koronába került.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Tűzoltói közgyűlés.** A szekszárdi önkéntes tornász-tűzoltó-egylet mult vasárnap tartotta meg a város házában évi rendes közgyűlését *Boda* Vilmos elnökle alatt. A főparancsnok évi jelentése és a pénztárnok évi számadásának elfogadása után megejtették a tisztújítást, melynek eredménye a következő: elnök: *Boda* Vilmos, alelnök: *Stockinger* János, titkár és jegyző: *Hödl* Andor, pénztárnok: *Nikitits* Imre, számvizsgálók: *Tóth* Andor, *Stockinger* János, *Czéh* Antal, igazgató választmány: *Fejős* Károly, *Nagy* György, *Stockinger* János, dr. *Steiner* Lajos, *Háyt* Gábor, *Hoffman* Sándor, *Adler* N. János, *Stann* István, dr. *Dragits* Imre, *André* István, *Örffy* Lajos, *Czéh* Antal, ügyész: dr. *Albersz* Rezső, orvos dr. *Komáromy* Gyula, öttagu bizottság: *Kunczer* János, *Major* György, *Korch* Ernő, *Vig* Lajos, *Albert* István, parancsnok: *Boda* Vilmos, tiszteletbeli parancsnok: *Wilhelm* Ede, segédtsz: *Brebovszky* Elemér, alparancsnokok: *Wilhelm* Ede, *Nikitits* Imre, szakaszparancsnokok: *Darázs* János és *Fekete* János, szertarnok: *Fekete* János, gépmester: *Jilk* Károly, zászlovívó: *Major* György, tiszteletbeli: *Csizmazia* Sándor, örparancsnokok: *Vig* Lajos, *Hirsch* Ernő, *Szabó* Pál István, rajveztők: *Major* György, *Albert* István, *Vig* János, örveztők: *Termel* Ferenc, *Steig* János, *Futó* József. — *Villamos* csengő jelzőnek 5 kürtöshöz és egy működő tagokhoz való bevezetése elhatározott. — A meglévő 4 régi távbeszélő *Wilhelm* Ede alparancsnok, *Kunczer* János, *Szabó* Pál István, *Fekete* János működő

tagoknál fel fog állítani. A tárgysorozat kimerítése után Nikitits Imre méltatta **Boda Vilmos** főparancsnok érdemeit.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Muzeumi felolvasás. Ma, szombaton este fél 6 órakor **Acs Lipót**, főgimnáziumi tanár tart felolvasást „Szciliá”-ról. Holnap este 6 órakor kiosztott jegyek mellett ugyanaz.

MULATSÁGOK.

Ipartestületi táncestély. A szekszárdi általános ipartestület mult szombaton tartott táncestélye egyike volt a farsanglegsikerültebb mulatságainak. Az első négyest 60 pár táncolta, a tiszta jövedelem 286 korona 41 fillér, melyet a rokkant iparosok segélyalapja javára fordítottak.

Táncmulatság. A szekszárdi róm. kath. olvasókörben pompásan sikerült táncvigalmat rendeztek. Fesztelen jó kedv és kedélyesség jellemezték az estélyt, melynek sikeréért az érdem nagy része **Zsigmond Ferencet**, a mulatság főrendezőjét illeti.

Trefás farsangi estély. A róm. kat. Olvasókör derék műkedvelői f. hó 14-én, vasárnap szinrehozzák »Utazás a föld körül 80 nap alatt« című s **Werne Gyula** munkája után írt, kacagató, parodisztikus bohózatot, amely alkalomra a darabban előforduló indián tánc eljelzésére egy indián társaságot szerződtettek. A hat képből álló bohózat minden felvonásához külön igen szép díszletek, valamint ruhák készülnek. Ajánljuk a kacagni vágyó közönség szives figyelmébe. Kezdeté este 8 órakor. Helyárak: I. hely 1 korona, II. hely 60 fillér, állóhely 40 fillér.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

A közig. bizottság tanügyi intézkedései.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 10-én tartotta rendes havi ülését, melyen **Tihanyi Domokos** kir. tanácsos, tanfelügyelő jelentette, hogy január havában 58 tanteremben 29 iskolát és 1 óvodát vizsgált meg. Azonkívül elnökölt az újonnan szervezett gerjéni közsegi iskolai tanítványválasztáson, mely átlomásra **Dézi István** gerjéni ref. osztálytanító választotta meg. Az egyes ügydarabok közül a következőket említjük fel:

Váralja község a községi iskola felállításának kötelezettsége alól felmentetett, mert az ottani ág. hitv. ev. egyházközség iskoláját időközben második tanítói állomással bővítette és a második tanítói állomást okleveles tanítóval már be is töltötte, ebből kifolyólag a tulusultság megszűnt.

A kistengelyi községi gazdasági ismétlőiskola felállítására 1909. szeptember 1-ig halasztás adatott.

Nagyszokoló község előjáróságát a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a községi állandó menedékház és dajkai lakás felépítésére kötelezte.

Bartók János sióagárdi rk. osztálytanító új javadalmi jegyzőkönyvet a közoktatásügyi miniszter nem hagyta jóvá és pedig azért, mert a javadalmi jegyzőkönyvében foglalt azon tétel, hogy a kántortanítótól teljes ellátást nyer, melynek értéke 304 kor. 80 fillér, vegreahajtható alap-pal nem bír, így el nem fogadható, miért is felhívta a miniszter a bizottságot, intézkedjék azirant, hogy azt az iskolafentartó hitközség biztosítsa, mert ellenkezőleg államsegélyt nem engedélyez. Nehéz teher is ez a kántortanítókra, le kellene vállukról azt mindenütt venni, tartsa a hitközség mint iskolafentartó a tanítóját, ne a kántortanító, ki ugyanis küzd a megélhetéssel. Sióagárd gazdag község, ezt különben is megteheti.

A közigazgatási bizottság a bátaszéki II. számú községi menedékházvezetőnői lakás és mellékhelyiségeknek megépítése tárgyában **Szél Gáspár** építési vállalkozóval kötött szerződést jóváhagyta. Az építési összeg 12,074 korona 95 fillér.

Államsegély templomjavításra. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az alsónánai és medinai gör. kel. egyházközségnek templomjavításra 200—200 korona államsegélyt engedélyezett.

Nyilvánossági jog. A bonyhádi magán polgári leányiskolának a nyilvánossági jog az 1908—9. tanévre is megadatott.

Üresedés. A kisszékelyi rk. II. sorszámu tanítónői állomás és az alsónánai községi nyári menedékházvezetőnői állomás üresedésben van.

Foglalkoztató eszközök engedélyeztet a közoktatásügyi miniszter a bátai új állami ovodának.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

Esküdszéki tárgyalások.

A szekszárdi kir. törvényszéknél a folyó hó 8-án megkezdett esküdszéki ülészekabban az alábbi ügyek tárgyalattak:

Február 8-án. Szándékos emberölés büntetével terhelt **Gazsó Istvánné** és **Varga Erzsébet** elleni bűnügy. **Varga Erzsébet** cselédeleány pénzbeli ígéréttelével megkérte **Gazsó Istvánné**-t, szabadítaná őt meg szegényétől. **Gazsó Istvánné** többféle mütéthez folyamodott, azonban már késő volt, mert **Varga Erzsébet** egyik este kis leánykának adott életet. A kis csecsemőt azonban még az éjjel megfojtották s másnap **Gazsó Istvánné** a kir. törvényszék **Hazsinszky Géza** kir. törvényszéki elnök elnöklete alatt, **Fischer Imre** kir. ügyész vádemelése, **dr. Steiner Lajos** és **dr. Spányi Leó** ügyvédek védelme után, mert az esküdtek mindkettőt bűnösnek mondták ki, — **Gazsó Istvánné** egy évi, **Varga Erzsébet** pedig 10 havi börtönre ítélt. Az ítélet jogerős.

Február 9-én nagy hallgatóság jelenlétében tárgyalattak **Wolf Miklós** vagyonos földmives bátaszéki lakos bűnügyét, aki mult év november 4-én előzetes szováltás, majd a leánya által rajta ejtett tetleges bántalmazás folytán keletkezett erős felindulásában leányát **Werner Józsefné** szül. **Wolf Erzsébet**et forgópisztolyból agyonlőtte. Elnök: **Hazsinszky Géza**, ügyész: **Fischer Imre**, védő: **dr. Steiner Lajos**, a sértett képviselője **dr. Majer Gyula** ügyvéd. **Wolf Miklós** beismerte, hogy leányát, **Wolf Erzsébet**et ő lőtte agyon, azonban ezen tettet a leánya által rajta ejtett durva megsértés és afelett keletkezett erős felindulásában követte el, hogy leánya az ő általa neki ajándékozott vagyonból ki akarta kergetni. Az esküdtek **Wolf Miklóst** az általa elkövetett emberölésben »nem bűnös«-nek mondták ki, mire a kir. törvényszék felmentő ítéletet hozott s **Wolfot** nyomban szabadlára helyezte. A nagyszámu hallgatóság **dr. Steiner Lajos** védőbeszédét, majd az ítéletet is zajosan megéljenzte.

Február hó 10-én Gyilkosság büntetnének kísérletével terhelt **Toth György** elleni bűnügy. **Toth** mult évi szeptember 28-án este **Takács István** varangi legényt az utcán leshelyből fesszevel leütötte s aztán késsel összeszurkálta s rajta életveszélyes sebeket ejtett. — Elnök: **Hazsinszky Géza**, ügyész: **Fischer Imre**, védő: **Parragh Béla** tamási ügyvéd. Az esküdtek **Toth Györgyöt** súlyos testi sértés büntetésben mondták ki bűnösnek s a kir. törvényszék 1 évi börtönre ítélté el.

Február 11-én. Halált okozott súlyos testi sértés büntetéssel terhelt **Vida Mihály** és ifj. **Cserna István** elleni bűnügy. Vádoltak mult évi október hó 17-én **Dunaföldváron** ifj. **Klupp Pált** fellöktek, a községháza fele vonszolták, miközben ifj. **Klupp Pál** olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy belső elvérzés következtében meghalt.

Elnök **Hazsinszky Géza**, ügyész **Fischer Imre**, védők **dr. Albersz Rezső** és **dr. Mayer Gyula** ügyvédek.

Az esküdtek a bűnösség megállapítására

nem találták elegendőnek a beszerzett terhelő adatokat s »nem bűnös«-nek mondták ki a vádlottakat, minek folytán a törvényszék nyom-ban szabadlára helyezte őket.

PÉNZINTÉZETEK.

Rovatvezető: Schneider János

A Dunaföldvári Népbank közgyűlése.

A dunaföldvári népbank óriási nagy érdeklődés mellett a f. hó 7-ik napján, d. e. 10 órakor tartotta meg rendes közgyűlését. Ezt a kiváló nagy érdeklődést egyedül az idézte elő, hogy a mindig nagy lábon élő és erején túl költelező **Bille Mihály**, az intézet volt főkönyvvezetője a merleget évek óta hamisan állította össze s így a tartaléktőkéből 132.075 kor. 41 fillért kellett az 1908. évben leírni. **Bille Mihály** egyike volt a dunaföldvári népbank legnagyobb részvényeseinek. E szerint bűnös ténykedése folytán a tulajdonát képező 401 darab részvény után jogtalan haszonban részesült és részvényeinek forgalmi értékét a valóságban meg nem felelő magas árra hajtotta fel. Az intézet igazgatósága és felügyelőbizottsága, a midőn ezt a bűnös manipulációt felfedezte, a részvényeseknek azonnal tudomására hozta és kikérte további intézkedésüket. Sokan a vétkes főkönyvvezető mellett a jóhiszemű és teljesen féddhetetlen és tiszta jellemű, de nem szakértőkből álló igazgatóság és felügyelőbizottság fejét kívánták venni. Az elégedetlenek már hetek óta tüzeltek egymást a nagy napra és igyekeztek megtorló akciójuknak minél több parthivat szerezni. Kaszinókban, vendéglőkben, kávéházakban és magánkörökben egyébről sem folyt a beszéd, mint a népbank ügyeiről. El lehet képzelni, milyen izes falat és kellemes csemege volt ez a tárgy annak a közönségnek, mely az ily botrányokból szokott táplálkozni és feladataul tüzte ki ennek a jobb sorsra érdemes szerencsétlen községnek különben sem jó hírnevét még jobban letörni és befekéteni. A közgyűlésnek azonban tulnyomó többsége nem volt kapható a 37 év óta fennálló és egy nagy vidék közgazdasági érdekeit szolgáló pénzügyintézet tönkretételére. A gyűlés megkezdése előtt már megállapítható volt, hogy a harcias elemek elenyésző kisebbségben vannak a békésebb megoldásra törekvő részvényesekkel szemben. Nagyon csillapítólag hatott a kedélyekre az általános köztisztesség és becsültség örvendő intézeti elnök: **Forster Benő**nek a személye, aki páratlan higgadsággal és tapintattal vezette a közgyűlést. Az elnök pont 10 órakor a részvényesek üdvözlése után megnyitván a közgyűlést, jegyzőkönyv vezetőül: **dr. Schöber László**t, jegyzőkönyv hitelesítőül: **dr. Spitzer Adolf**, **Gauzer Ferenc** és **Zsarnay Pál** részvényeseket kérte fel. Az igazgatói és felügyelőbizottsági jelentés felolvasása után legelőször **Györkő Mór** budapesti lakos, pénzügyminiszteri számvizsgáló jelentkezett. Előadta, hogy ő az intézet nagyobb részvényesei közé tartozik, de maga és családja jelentékeny összegű betétei révén is érdekelve lévén, az igazgatóság engedelmével átvizsgálta az intézet összes fő- és mellékkönyveit. A miből azt a meggyőződést szerezte, hogy más hiba nincsen, mint amit az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentésében a részvényeseknek tudomására hozott. Azért tehát azt indítványozta, hogy abban az esetben, hogyha a részvényesek nem óhajtják az intézet feloszlását és a részvények teljes értékelenné választ, sajnalattal bár, fogadja el a közgyűlés az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését és adja meg részükre a felmentést. Halász Dezső azt hangoztatta, hogy miután az igazgatóság és felügyelőbizottság gondatlan, felületlen ellenőrzése folytán vált lehetségessé az intézet, valamint a részvényesek megkárosodása, ennek folytán viseljék eljárásuk következményeit, fizessék vissza az igazgatói és felügyelői jutalékokat.

Általános figyelem után jelentkezett ezután szólasra **Rátkay László** országgyűlési képviselő, aki meggyőző érvekkel vázolta a helyzetet és annak következményeit, ha ezen ügy békés uton megoldható nem lenne. Mindenben hozzájárul **Györkő Mór** fejtegetéséhez és indítványozza a felmentvény megadását. Hozzá-

SARKADI ANDOR

SZEKSZÁRD, SZÉCHENYI-UTCA 648. SZÁM. Raktáron tart mindenféle mezőgazdasági és szőlészeti gépeket, zsákok, ponyvát és műszaki cikkeket. A legjutányosabb ár mellett kedvező fizetési feltételek!

szóltak még a tárgyhöz pro és contra Somló Manó, Faith János, Horváth Mihály, dr. Spitzer Károly s több más részvényes.

Csillapítólag hatott Rabinek Pál paksi takarékpénztári vezérigazgatónak e tárgybani felszólalása, aki ugyszólván izekre szedte szét az ellenzékiek felszólalásait és kézzel foghatólag kimutatta azt a nagy erkölcsi és anyagi vereséget, hogyha az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését a közgyűlés tudomásul nem venné és nekik a felmentvény megadását megtagadná.

Végül miután már senki sem jelentkezett szólásra, az elnök által elrendelt szavazás folytán 940 részvény képviselőjében jelen volt 65 részvényes túlnyomó nagy többsége az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését tudomásul vette és részükre a felmentvényt megadta. E tárgy békés elintézése után a kedélyek ugyanígyra lecsillapodtak, hogy a beadott indítványok és alapszabályok módosításával a közgyűlés rövid negyed óra alatt végzett.

A gyűlést vezető elnök fel 12 órakor a közgyűlést a jelen volt részvényesek üdvözlése után bezárta.

Alig egy csekély módosítással közöltük figyelmes dunaföldvári munkatársunk értesítését, de nekünk, akik szak szempontból minden egyeni rokonszenv és ellenszenvtől távol állván, bíráljuk el az eseményeket: néhány szavunk van még a Dunaföldvári Népbank ügyéhez. Hogy a helyi részvényesek nagy többségének (mert Györkő Mór ur kivételével a vidékiek nagy része nem volt jelen, az bizonyos) azon határozata, hogy az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta, talán egyéni összeköttetés révén és nem akarja őket, akik áldozatai egy ügyes és rosszindulatú könyvelőnek, büntetni, mindaddig helyes és megtámadhatatlan, míg Halász Dezső indítványát el nem vetették, aki, úgy vélem, azt kívánta, hogy a tényleg nem létező jövedelem után az igazgatóság és felügyelőbizottság által felvett 25 094 korona 25 fillér térítessék vissza. Ezt az igazgatóságtól és felügyelőktől joggal elvárhatta volna minden egyes részvényes, de ezt várták mindazok, akik anyagilag az intézetnél érdekelve nem lévén, szak szempontból kísérték figyelemmel az ügyet. Ennek elmaradása nem hatott megnyugtatólag és hiába szólalt fel Rabinek Pál ur, kinek szakértelmét készségesen elismerem, Ratkay László lendületes szavai sem adták meg ezen határozatnak az etikai alapot. A jognak alaptétele, hogy senki másnak kárara nem gazdagodhatik. A Dunaföldvári Népbank igazgatói és felügyelői pedig azért, mert egy könyvelő félrevezette őket, a vasárnapi közgyűlés izgalmaiért 25 093 korona és néhány fillér jövedelemben részesültek a részvényesek bérére. Ha valaki hibás, mulasztó, jutalmat érdemel-e az? Hol itt az etikai alap, amely a szakemberek és a nagyközönség előtt bizalmat tudna kelteni az intézet iránt, amelynek pedig a részvényesek szempontjából sokkal nagyobb szüksége van most a bizalomra, mint tán a vezetőségnek arra a semmi körülmények közt ki nem érdemelt jutalékra. Nem értek egyet tudósítónk azon sorával, amellyel az ellenzékkel foglalkozik. Akármily momentumot vezették is őket, álláspontjuk jogosult volt és mindenestre jobban megállhatja a szakkörök és nagyközönség előtt is a kritikát, mint az a tény, hogy egy pénzintézet vezetői nem jönnek tudatára annak, hogy egy pillanatig sem tartatják maguknál azt az összeget, amelyhez egy **hamis mérleg** alapján jutottak. Ez olyan elemi kíváncsalom oly férfakkal szemben, akik bizalmi állások betöltésére, akár hivatottsággal, akár annélkül vállalkoznak, mint egy tanítónál, hogy írni és olvasni tudjon.

A Szegzárdi Népbank közgyűlése. A Szegzárdi Népbank folyó hó 7-én délelőtt 9 órakor tartotta évi közgyűlését Boda Vilmos elnöklete alatt. A közgyűlést Boda Vilmos nyitotta meg, vázolván a lefolyt év eseményeit. Az igazgatóság jelentését dr. Pirnitzer Béla ügyész olvasta fel. A jelentés kegyeletes szavakkal emlékezett meg **Krammer** Jánosról, a felügyelőbizottságnak mult évben elhunyt tagjáról. A felügyelőbizottság jelentését **Ferdinánd** János olvasta fel, amely után a közgyűlés a merleget elfogadta, az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Ugyancsak elfogadta a közgyűlés a felszámoló csoport vagyonának felosztására vonatkozó javaslatot és elhatározta, hogy a kifizetések február hó 25-ével kezdődnek meg. A kisorsolt választmányi tagok Boda Vilmos, Nikitits Imre, Nits István, Schmiddegh

Mór és Steinsdörfer József, újból megválasztottak, a lemondottak helyébe pedig dr. Leopold Kornél, dr. Zsigmond Ferenc és Róth Ferenc, felügyelőbizottsági póttagul Nikitits Imre választottak meg.

A Paksvidéki Takarékpénztár XXVII. évi mérlege. A Paksvidéki Takarékpénztár az 1908. évben a nyugodtabb pénzvizonyok hatása alatt a fokozatos fejlődés idejét élte. Váltó kihelyezése 193,492 korona 13 fillérrel emelkedett, míg a folyószámla kihelyezés csak 31,362 korona 74 fillér apadást mutat. A könyvecskékre történt betétállomány ugyan 37961 korona 15 fillérrel kisebb, mint az 1907. évben volt, de ezzel szemben a folyószámlabetét 254,122 korona 33 fillér emelkedést mutat. A tiszta nyereség 3675 korona 70 fillérrel kedvezőbb, mint az 1907. évi, bár a Meszlényi-féle parcellázási ügyletből származó nyereség csak az 1909. évben nyer elszámolást. A mult évi 24 korona osztalék tartatik fent az idén is, a részvények belértékének emelésére 11103 korona 84 fillér fordítatik, tehát 3575 korona 70 fillérrel több, mint a multban. A kifizetett osztalék, ha tekintetbe vesszük a részvények 400 koronás forgalmi értékét, 6 százalékos kamatoztatásnak felel meg, a részvények belértékének emelésére fordított összeg pedig 2'31 százalék s így a részvények összes hozadéka 8'31 százalék jövedelemnek felel meg.

A mérleg főbb adatai a következők: Összes vagyon 3,012,424 korona 64 fillér, amelyből váltókra 1,409,392 korona 69 fillér, folyószámlákra 782,523 korona 66 fillér, jelzálogra 532,052 kor. 06 fillér, értékpapirokban 112,298 korona 44 fillér van elhelyezve. Az intézet alap-tőkéje 240,000 kor., rendes tartalékalapja 200,322 korona 70 fillér, egyéb tartalékalapok 67 435 korona 91 fillér, folyószámlán 320,930 korona 33 fillér. Visszleszámítolási hitelt az év végén 389,937 koronát, az osztrák-magyar banktól pedig 192,116 korona 64 fillért élvezett az intézet. A február hó 2-án tartott közgyűlés a nyereségy felosztására vonatkozólag a következő javaslatot fogadta el az igazgatóságnak: Osztalékban fizetnek 1200 darab részvény után 24 koronánként 28,800 koronát, tartalékalapra 2010 koronát, osztalékalapra és rendkívüli tartalékalapra 3000-3000 koronát, jótékony célra 280 koronát és 1909. évre átvisznek 1088 koronát. Ezen dotációkkal a tartalékalapok 283,937 korona 45 fillérrel szaporodtak.

8873. sz.
tkv. 1908.

Árverési hirdetmény.

A szekszárdi kir. törvényszék mint tel-ökkönvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatónak, ugy a csatlakozottnak kimondott Szeremlei Szabó Józsefné Renecz Juliannának Szeremlei József, a végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében előterjesztett kérelem folytán 133 kor. 62 fill. tőke, 5 százalékos kamatai, 41 kor. 80 fill. eddigi, ugy 2 kor. 30 fill. eszményi bélyegvel együtt ezuttal 13 kor. 30 fillérben megállapított költségek kielégítése, ugy 82 kor. 90 fill. és jár. kielégítése végett a szekszárdi kir. trvszék területén levő, a szekszárdi 12153 sztkvből szerkesztett 5921. sz. betétben végrehajtást szenvedett tulajdonánál felvett és 900 kor. szőlőfelújítási költséggel terhelt, 14117 b. tkvi hrsz. 11212 kat. hrsz. szőlő a kis bükében 1000 kor. kiküldési árban **1909. évi február 22-ik napján d. e. 8 órakor** a szekszárdi kir. trvszék épület 8. sz. helyiségében megtartandó árverésen eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10 %-át, vagyis 100 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy a bíróságnál való elhelyezést igazoló elismervényt átszolgáltatni.

Az ingatlan a kiküldési ár 2/3-án, azaz 666 kor. 66 filléren alul nem fog eladatni. Vevő köteles a bánatpénzt az általa a kiküldési áron felül ígért összeg 10%-áig n omban kiegészíteni, a vételár 2 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számítva az első részletet 2, a másodikikat 4 hónap alatt, minden részlet után az árverés napjától számított 5 százalékos kamatokkal a szekszárdi m. kir. adóhivatal mint bírói letéptéztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Ezen árverési hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen bíróság mint tkvi hatóságnál, ugy Szekszárd r. t. város tanácsánál tekinthetők meg.

Szekszárd, a kir. törvszék mint tkvi hatóságnál 1908 nov. hó 22 én.
Dr. GYENES,
kir. trvszéki bíró.

8876 sz. j.
tkv. 1908.

Árverési hirdetmény.

A szekszárdi kir. trvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kincstár végrehajthatónak 215 kor. 23 fill. tőke, ennek 5% kamata 62 kor. 52 fill. eddigi, ezuttal 13 kor. 30 fillérben megállapított s a felmerülő költségek iránti követelesének kielégítése a végrehajtást szenvedett Gyűszű Istvánné Máté Katalin tulajdonát képező, a szekszárdi törvényszék területén fekvő, a szekszárdi 1564 sz. betétben felvett 7052 hrsz. szőlő a Szalay-völgyben 1826 kor. kiküldési ár

mellett **1909. február 24. napján d. e. 9 órakor** a szekszárdi kir. trvszéki épület 8. sz. helyiségében megtartandó árverésen eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10%-át, vagyis 192 kor. 60 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy a bíróságnál való elhelyezést igazoló elismervényt átszolgáltatni. Ha valaki a kiküldési áron felül ígértet tenne s más többet ígéri nem akarna, tartozik a bánatpénzt az általa ígért vételár 10%-ára nyomban kiegészíteni, mert különben ígéréte figyelembe nem vétetik s az árverés az ő kizárásával azonnal folytatatik.

Vevő köteles a vételár 2 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számítva az első részletet 2, a másodikikat 4 hónap alatt minden részlet után az árverés napjától számítva 5% kamatokkal a szekszárdi m. kir. adóhivatal mint bírói letéptéztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Ezen árverési hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen bíróság mint tkvi hatóságnál, ugy Szekszárd r. t. város tanácsánál tekinthetők meg.

Szekszárd, a kir. trvszék mint tkvi hatóságnál 1908 év november hó 21.

Dr. GYENES,
kir. trvszéki bíró.

Fischl Lajos butor- és épület-asztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart, a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Áthelyezés miatt
divatos **uj ebédlő és hálószoba-berendezés**, ugyanott egy utcai lakás azonnal kiadó.

Magyar Elek
Szekszárd, fő-utca 1054. szám.

Korcsma eladás.
Bátaszéken levő korcsmai épületeket az összes hozzátartozó mellékhe-lyiségekkel együtt bérbe, esetleg örök-áron eladni óhajtom.
Érdeklődők sziveskedjenek levélben hozzám fordulni.

Héra Frigyes,
1-4 Rácztöttös, (Baranyamegye.)

Egy butorozott szoba
kiadó. — Cim megtudható a kiadóhiva-
talban. 1-2

A tisztviselőtelepen
egy ház eladó
Bővebbet: Schwirián Józsefnél. 2-3

Fa-árjegyzék
a tolnal erdőirtási vállalatól 16-52

	Kor.
Szilfahasáb méterölenként	34.—
Szilgömb	30.—
Tölgyhasáb	31.—
Lágyhasáb	22.—
Lágygömb	19.—

Házhoz szállítva saját kocsimmal **K 1.40** az új városi új temető melletti fatelepről.

Venni szándékozók előjegyezhetnek a **nagy-tőzsdében** és **Szabó Emil** újvárosi kereskedőnél.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság“

szerekesztőségéhez **Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 26.** Kérje a »Szabadalmi Ujság« ingyen mutatvány-számát. 19-2

Ideális arc-crème a zsirtalan **DIANA ARCZKENŐCS**

nappali használatra.
Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű **DIANA ARCZKENŐCS**

szeplő, májfolt és mindenemű arc-tisztátalanság ellen.

Ara 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 4-27

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint **Szekszárdon, Széchenyi-utca 140. szám alatt** (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozású butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kívánatra tervekkel szívesen szolgálok.

Főtörekvésem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, kérem szíves pártfogását.

121-908.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

9-52

asztalos és butorraktáros.

Szőlőoltvány!

Regi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökerű száza	20 K
Gyökeres fásoltvány ezre	180 »
» szépséghibával »	90 »
» zöldoltvány »	160 »
Sima »	90 »
Gyökeres riparia portalis vastag »	32 »
» 2 éves »	40 »
Sima riparia portalis »	18 »
» vékony »	8 »
Gyökeres hazai nemes vessző »	30 »
Sima »	10 »

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogy ha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s a pénzt visszaadom. **Arjegyzék ingyen.** Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	Hl.	32 K
Visontai		36 »
Gyöngyösi fehér asztali		34 »
» pecsenye		38 »
Visontai Rizling		44 »
» Muskotály		70 »
» vörös bikavér		70 »

Székely I. József

Gyöngyös,
Szent Urbán templom.

Meghívó.

A Dombóvári Önszegélyző-egylet mint szövetkezet

RENDES KÖZGYÜLÉSE

az alapszabályok 22. §-a értelmében **1909. évi február 21-én délelőtt fél 11 órakor** a Kereskedelmi Kaszinó termében fog megtartatni, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tag választása.
2. Az igazgató és felügyelő választmány évi jelentése.
3. A mérleg-, nyereség és veszteség számla felolvasása.
4. A felmentvény megadása.
5. Szabályszerűen bejelentett indítványok tárgyalása.
6. 12 igazgatósági és 3 felügyelő bizottsági tagnak 3 évre leendő választása.

Dombóvár, 1909. évi február 2-án.

Reiner Adolf,
elnök.

Mérleg számla.

V a g y o n	1904. évi csop.		1908. évi csop.		T e h e r	1904. évi csop.		1908. évi csop.	
	kor.	fil.	kor.	fil.		kor.	fil.	kor.	fil.
Pénzkészlet	2254	73	428	18	Heti befizetés	414405	—	119526	—
Kötvény kölcsönök	407545	—	126460	—	1904. évi csoport			8000	—
1908. évi csoport	8000	—			Előző évi nyereség	36898	63		
Takarékpénztár	40984	93			Folyó évi nyereség	23325	82	3184	95
Felszerelés	271	54	271	54					
Heti befizetési hátral.	11444	—	3241	—					
Tőkekamat	4129	25	310	23					
	474629	45	130710	95		474629	45	130710	95

Veszteség és nyereség számla.

V e s z t e s é g	1904. évi csop.		1908. évi csop.		N y e r e s é g	1904. évi csop.		1908. évi csop.	
	kor.	fil.	kor.	fil.		kor.	fil.	kor.	fil.
Járandóság	1350	—	1350	—	Tőkekamat	23825	53	3777	62
Adó és illeték	182	84	182	84	Késedelmi kamat	962	75	391	80
Nyomatvány	121	67	265	32	Takarékbetéti kamat	73	93		
Kezelési költség	128	48	139	31	1908 évi csop. kamat	200	—		
Ellenőrzési díjak	420	50	414	50	Illetékek	94	10	1563	50
1904 évi csop. kamat			200	—	Átírási díjak			4	—
Leírások	288	—			Előző évi nyereség	36898	63		
Előző évi nyereség	36898	63							
Folyó évi nyereség	23325	82	3184	95					
	62715	94	5736	92		62715	94	5736	92

Dombóvár, 1908. december hó 31-én.

Csery István
könyvelő.

Reiner Adolf
elnök.

Szallós János
alelnök.

Pribay Ferenc
pénztáros.

Fenti zárszámadást megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Dombóvár, 1909. február 2-án.

Reinitz Gábor
f. b. t.

Dr. Kertész Lipót
f. b. elnök

Sas Lajos
f. b. t. h.

Eladó urilak Baracson,

Fehérmegyében, országút mellett, közel Dunaföldvárhoz. 7 szoba, konyha mellékhelyiségekkel, nagy pince és istálló, kocsiszin, 3 hold kerttel tetés szerinti mennyiségű kitűnő szántófölddel, előnyös feltételekkel eladó a dunaföldvári takarékpénztárnál, Dunaföldváron. — Az ingatlan azonnal átvehető.

Eladó bikák és kanok.

A kajmádi gazdaságban köztenyésztésre kiválóan alkalmas, tenyészigazolvánnyal ellátott **piros-tarka bikák** és tisztavérű mangolica **fiatal tenyészkánok** eladók. Tudakozódhatni az intézőségénél:
Kajmád, u. p. Tolna.

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

NE TÖRJE A FEJÉT alkalmi ajándék

miatt, mert a legszebb meglepetés egy jól sikerült

fénykép,

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő

„Kossuth” műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 65l.

A legszebb kivitelben készülnek:
Medaillonok, nagytások, olaj és aquarell festmények.

Állandóan fűtött terem.

Sikerért kezesszom.

Ujdonság! Fényképek selyemre.

Ujdonság! Kézeltő és galler-hobozok fényképpel.

Monogrammok

himzéshez, egyszerű és diszes kivitelben, jutányos áron kapható

SINGER MÓR

látyszerész, vésnök és himzóminta készítőnél

Sze'kszárd, Casino-bazárépület. 5-5

Előnyomdák olcsón berendeztetnek

Grammofon kedvelők figyelmébe!

4-5

Bármely gyártmányu dupla (két oldalu) lemezt I kor. 50 fillér ráfizetéssel

uj lemezre átcserélek.

Óriási lemez választék.

Grammofonok mélyen leszállí-

tt árban beszerezhetők

F e k e t e H u g ó

..rövidáru, szabócikkek, ajándék- és ..dísz tárgyak raktárában ..

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csúzos bántalmaknál az „INDASZESZ” bedörzsölése jó hatásának mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavas

INDASZESZ

gyógyfű sóborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros betolyásától. Massagehoz (gyuró-kenőkura) felette ajánlatos. **Leghatásosabb szer esúz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggatás és mindennemű meghűlésből eredő bajok ellen.** A székelyhavas „INDASZESZ” össze nem tévesztendő más sóborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavas gyógyfűvekből előállított és hatásában teljelmulhatatlan gyógyszer-különlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavas „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országokban mindenütt Főlerakat: Szekszárdon, Miklós Aladar drogériájában. (8-10)

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP

NAGYŐSZ

TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT.HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEJYÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM   NEM A MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Az eredeti **AFRANA** és **WETTINA**

varró- és műhimzőgépek

a jelenkor
legtökéletesebb
gyártmányai.

Singer családi, karikahajós, **Central-Bobbin** és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is minden varrógépért **10 évi kezességet vállalunk.**

Kedvező fizetési feltételek!

Nagy varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Használt varrógépeket becserélünk!

Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Alkatrészek az összes rendszerű varrógépekhez.

Szakértő műgépészünket kívánatra bárhova vidékre is kiküldjük.

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép, kerékpár és
gazdas. gépraktárban

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Fióközletek: Dunaföldvár, Bonyhád.

Beszélőgépek

(grammophonok)

és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is.

7-52